

26.9.2019

Älyverkkoforum työsuunnitelma

Tässä muistiossa on esitetty Älyverkkoforumin työsuunnitelma toimikaudelle elokuuhun 2021 saakka.

Työsuunnitelma on käsitelty Älyverkkoforumin 1. kokouksessa 19.9.2019.

Kokousaikataulu on päivitetty 26.9.2019.

Suunnitelmaa päivitetään myöhemmin tarpeen mukaan.

26.9.2019

1 Jakeluverkkojen uudet tehtävät

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Markkinaehtoisten joustojen käyttöä verkkotoiminnassa tukeva jakeluverkonhaltijoiden sääntelymalli	EMD art 32	Q2/2020	Syksy 2019	Keskustelu, miten valvontamenetelmiä pitäisi kehittää, jotta valvontamalli antaisi verkonhaltijoille kannusteita markkinaehtoisten joustojen käyttöön verkkoinvestointien rinnalla/vaihtoehtona	Valvontajakso vaihtuu 2024 alkaen. Toteutetaanko pelkällä menetelmien muutoksella uudelle valvontajaksolle vai tarvitaanko lainsäädäntömuutoksia (esim. EMD:n mukaiset jakeluverkkoyhtiöiden kehittämissuunnitelmat, joissa vaatimus selvittää kulusjoustovaihtoehtot). Lainsäädäntömuutoksella menetelmiä voidaan tarvittaessa muuttaa aiemmin.
b) Energiavarastojen omistamisen kriteerit jakeluverkonhaltijoille	EMD art 36	Q2/2020	Syksy 2019	Keskustelu kansallisen poikkeuksen tarpeellisuudelle. Jos nähdään tarvetta, niin keskustelu, tarvitaanko direktiiviä tarkemmat kriteerit (säännökset, ohjeistukset) energiavarastojen omistukselle	Lähtökohtana on, etteivät jakeluverkonhaltijat voisi omistaa ja hallinnoida energiavarastoja. Jos poikkeus mahdollistetaan, niin riittääkö lainsäädäntöön kirjattavaksi vain se, mitä on todettu direktiivissä, ja niiden lisäksi esim Energiaviraston tulkinat/päätökset.
c) Sähköautojen latausinfrastruktuurin omistamisen kriteerit jakeluverkonhaltijoille	EMD art 33	Q2/2020	Syksy 2019	Keskustelu kansallisen poikkeuksen tarpeellisuudelle. Jos tarvetta, niin keskustelu tarvitaanko direktiiviä tarkemmat kriteerit (säännökset, ohjeistukset) latausinfrastruktuurin omistukselle	Lähtökohtana on, etteivät jakeluverkonhaltijat voisi omistaa ja hallinnoida sähköautojen latausinfrastruktuuria. Jos poikkeus mahdollistetaan, niin riittääkö lainsäädäntöön kirjattavaksi vain se, mitä on todettu direktiivissä, ja niiden lisäksi esim Energiaviraston tulkinat/päätökset.

26.9.2019

d) Sovellataanko samoja energiavarastojen omistamisen kriteerejä myös kantaverkonhaltijaan	EMD art 54	Q2/2020	Syysy 2019	Keskustelu kansallisen poikkeuksen tarpeellisuudelle. Jos tarvetta, niin keskustelu, tarvitaanko direktiiviä tarkemmat kriteerit (säännökset, ohjeistukset) omistukselle ja tulisiko olla samat kriteerit kanta- ja jakeluverkonhaltijoille	Lähtökohtana on, ettei kantaverkonhaltijat voisi omistaa ja hallinnoida energiavarastoja. Jos poikkeus mahdollistetaan, niin riittääkö lainsäädäntöön kirjattavaksi vain se, mitä on todettu direktiivissä, ja niiden lisäksi esim Energiaviraston tulkinat/päätökset.
--	------------	---------	------------	--	---

26.9.2019

2 Itsenäiset aggregaattorit

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Palveluntarjoajien ja osapuolten eri markkinoille (DA, ID, reservimarkkinat) osallistumisen mahdollistaminen	EMD art 17	Q2/2020	Syksy 2019 - talvi 2020	Keskustelu, miten mahdollistetaan itsenäisten aggregaattoreiden ym palveluntarjoajien osallistuminen eri markkinoille. Tarvitaanko asiasta tarkempia säännöksiä	Itsenäisten aggregaattoreiden toiminta myyjästä riippumatta, mutta myös taloudellinen ja tasevastuu. Mitä direktiivi tarkoittaa itsenäisellä aggregaattorilla, tarvitaanko kompensatiomekanismia. Huomioidaan myös mm. NordREG:ssa meneillään oleva työ
b) Tuotannon ja kulutuksen tarjoaminen tehokkaasti markkinoille siirto- ja jakeluverkoissa	EMD art 17	Q2/2020	Syksy 2019 - talvi 2020	Keskustelu, millaisia esteitä esiintyy resurssien tarjoamiselle tehokkaasti. Jos on esteitä, mitä toimenpiteitä tarvittaisiin (säännökset, muut keinot). Aktiivisen toimijan kutsuminen kuultavaksi	Onko esteitä tehokkaalle resurssien tarjoamiselle eri verkoissa
c) Nykyisten markkinatuotteiden arviointi; mahdollistavatko kaikille resursseille tehokkaan ja tasapuolisen toiminnan markkinoilla	EMD art 17	Q2/2020	Syksy 2019 - talvi 2020	Keskustelu, miten nykyiset markkinatuotteet mahdollistavat resurssien tehokkaan ja tasapuolisen toimimisen markkinoilla. Tarvittaisiinko muutoksia (säännökset, muut toimenpiteet). Aktiivisen toimijan kutsuminen kuultavaksi	Onko markkinatuotteissa jotain, jotka vaikeuttavat resurssien tarjoamista ja toimimista markkinoilla. Huomioitava myös EU verkkosäännöt ja eurooppalaiset reservien markkinapaikat
d) Älyverkkotyöryhmän ehdotusten toimeenpanon edellyttämät lainsäädäntötoimet		Q2/2020	Syksy 2019 - talvi 2020	Sisältyy edellisiin	

26.9.2019

3 Energiayhteisöt

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Erilaiset energiayhteisömallit	EMD art 16		Syky 2019	Keskustelu erilaisista energiayhteisömallista	Onko älyverkkotyöryhmän tunnistamien lisäksi muita energiayhteisömalleja määriteltävissä CEP pohjalta?
b) Energiayhteisöjä koskevan lainsäädännön tarve	EMD art 16		Syky 2019	Keskustelu TEM:n mittarointia ja energiayhteisöjä käsittelevän taustaryhmän ehdotuksista säännöksiksi.	TEM:n erillisessä mittarointia ja energiayhteisöjä käsittelevässä taustaryhmässä käsiteltävä aihe. Forum käsittelee tarpeen mukaan taustaryhmän ehdotuksia.
c) Muiden sääntöjen ja ohjeiden tarve erilaisille energiayhteisömalleille	EMD art 16		Syky 2020- talvi 2021	Keskustelu tarpeesta energiayhteisöjä koskevia säännöksiä täydentäväksi ohjeistukseksi. Mikä olisi sopiva taho laatisi tällaisen ohjeistuksen laatimiseen.	Forum voisi pohtia, onko energiayhteisöjen osalta tarvetta lainsäädäntöä täydentävälle muulle ohjeistukselle/suosituksille. Tällaiset suositukset/ohjeet eivät olisi juridisesti sitovia.

26.9.2019

4 Mittarointi ja tiedonvaihto

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Kyberturvallisuuden verkkosäätö	EMR art 59		2020-2021	Keskustelu eurooppalaisen verkkosäätöluonnoksen mahdollisista vuotoversioista	Käsittely ja aikataulu riippuu komissiosta
b) Tarve tarkemmalle kansalliselle säätelylle kyberturvallisuuden takaamiseksi			2021	Keskustelu periaatteista	KOM tiedonanto kyberturvallisuudesta. Forum voisi keskustella periaatteista.
c) Älymittareihin ja tiedonvaihtoon liittyvät säätelyaukot ja lainsäädännöt esteet, jotka vaikeuttavat uusien kulutusjoustopalveluiden tarjoamista ja reaaliaikaisempia markkinoita	EMD art 23	Q3/2020	Kevät 2020 – syksy 2020	Keskustelu, millaisia aukkoja/esteitä säätelyssä on olemassa uusien kulutusjoustopalvelujen tarjoamiseksi ja miten nämä voitaisiin korjata.	Ei välttämättä sisälly CEP implementointipakettiin 2020
d) Mittareiden/mittausjärjestelmien kautta tapahtuvan kulutusjoustopalveluiden avoimen rajapinnan kustannustehokas toteuttaminen	EMD art 23		Kevät 2020 – syksy 2020	Keskustelu, miten käytännössä rajapinta on toteutettavissa ja mitä tarvitsisi siitä laittaa säännöksiin.	Pohdittava, miten käytännössä toteutettavissa ja mitä tarvitsee kirjoittaa lainsäädäntöön. ET on mahdollisesti aloittamassa selvitystä asiasta.

26.9.2019

5 Asiakaskeskeinen vähittäismarkkinamalli

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Keskeiset avoimet kysymykset asiakaskeskeisessä vähittäismarkkinamallissa		Q1/2021	Syksy 2020	Keskustelu, mitä avoimia kysymyksiä liittyy asiakaskeskeiseen vähittäismarkkinamalliin ja miten ne pitäisi ratkaista. Mitä asiakaskeskeisestä vähittäismarkkinamallista pitäisi laittaa säännöksiin.	
b) Toimitusvelvollisuuden uudistaminen		Q1/2021	Syksy 2020	Keskustelu toimitusvelvollisuuden uudistamistarpeista (nykyisen toimitusvelvollisuusjärjestelmän ongelmat) Miten toimitusvelvollisuus pitäisi kirjata lainsäädäntöön	
c) Siirtomaksujen rakenteiden harmonisoinnin vaihtoehdot		Q3/2020	Kevät 2020	Keskustelu, onko tarvetta harmonisoida siirtomaksujen rakenteita. Jos on, niin miltä osin ja mitä pitäisi kirjata säännöksiin.	Tarvittaessa käsittelyä voidaan viivästyttää syksyyn 2020 ja ehdotus TEM:lle vasta Q1/2021

26.9.2019

6 Uudet toimintamallit ja toimintatavat

Aihe	Liittymä CEP	Ehdotus TEM:lle	Käsittely forumissa	Käsiteltävät kysymykset, käsittelytapa	Muuta huomioitavaa
a) Kokeilujen ja pilottien mahdollistaminen		Q1/2021	Syky 2020	Keskustelu, miten sääntelyn puolesta voitaisiin joustavasti mahdollistaa erilaisia kokeiluja ja pilotteja uusista toimintamalleista	Tarvitaanko sääntelyyn muutoksia, jotta voitaisiin joustavasti tehdä pilotteja ja kokeiluja esim. EV luvalla, vaikka sääntely muutoin ei niitä sallisi. Millaisilla ehdoilla ja kriteereillä tällaisia pilotteja voitaisiin hyväksyä.
b) Näköpiirissä olevat uudet toimintamallit ja niihin valmistautuminen			2021	Keskustelua ja kokemusten vaihtoa kokeiluista ja piloteista sekä erilaisista uusista toimintamalleista. Miten niihin tulisi valmistautua, tarvitaanko lainsäädäntöä tukemaan/mahdollistamaan	

26.9.2019

Kokoussuunnitelma ja -aikataulu

Päivämäärä	Teema(t)	Muuta (esim. asiantuntija-kuuleminen)
1 kokous (19.9.2019)	Järjestäytyminen, työohjelma, kokousaikataulut, viestintä	
2 kokous (4.11.2019)	Keskustelu joustojen käytöstä verkkotoiminnassa Keskustelu tarpeista mahdollisille poikkeuksille energiavarastojen ja latauspisteiden omistamiselle	
3 kokous (25.11.2019)	Keskustelu joustojen käytöstä verkkotoiminnassa Keskustelu tarpeista mahdollisille poikkeuksille energiavarastojen ja latauspisteiden omistamiselle	
4 kokous (12.12.2019)	Jatkokeskustelu joustojen käytöstä verkkotoiminnassa ja siihen liittyvistä säädöstarpeista Linjaukset poikkeustarpeista (jos tarvetta tarkemmille kriteereille) Energiayhteisöjä koskevan lainsäädännön tarve (TEM taustaryhmän ehdotukset)	
5 kokous (3.2.2020)	Keskustelu itsenäisten aggregaattoreiden osallistumisen mahdollistamisesta	
6 kokous (26.3.2020)	Jatkokeskustelu itsenäisten aggregaattoreiden osallistumisesta ja siihen liittyvistä säädöstarpeista EV ehdotus TEM:lle verkonhaltijoiden uusia tehtäviä koskeviksi säädösmuutoksiksi	
7 kokous (7.5.2020)	Linjaukset itsenäisiä aggregaattoreita koskevista säädöstarpeista. Keskustelu älymittareita ja tiedonvaihtoa koskevista sääntelyaukoista Keskustelu kulutusjouston avoimen rajapinnan toteuttamisesta mittareiden/mitausjärjestelmien kautta	
8 kokous (15.6.2020)	EV ehdotus TEM:lle itsenäisiä aggregaattoreita koskeviksi säädösmuutoksiksi. Linjaukset älymittareita ja tiedonvaihtoa koskeviksi sääntelymuutoksiksi	

26.9.2019

Päivämäärä	Teema(t)	Muuta (esim. asiantuntija-kuuleminen)
	Keskustelu asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin avoimista kysymyksistä ja toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistamistarpeista	
9 kokous (2.9.2020 tai 3.9.2020)	EV ehdotus TEM:lle älymittareita koskeviksi säädösmuutoksiksi Keskustelu siirtomaksujen rakenteiden harmonisointitarpeista ja vaihtoehdoista Jatkokeskustelu asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin kysymyksistä ja toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistamisesta	
10 kokous (21.10.2020 tai 22.10.2020)	Alustavat linjaukset asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin ja toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistamiseksi. Linjaukset siirtomaksujen rakenteiden harmonisointitarpeista (ja mahdollisista harmonisoinnista) Keskustelu energiayhteisöjä koskevien tarkempien ohjeiden ja suositusten tarpeesta Keskustelu pilottien ja kokeilujen mahdollistamisesta	
11 kokous (15.12.2020 tai 16.12.2020)	Linjaukset asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin ja toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistamiseksi Linjaukset pilottien ja kokeilujen mahdollistamiseksi tarvittavista säädösmuutoksista.	
12 kokous (maaliskuu 2021)	EV ehdotus TEM:lle asiakaskeskeistä vähittäismarkkinamallia ja toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistamista koskeviksi säädösmuutoksiksi. EV ehdotus kokeilujen ja pilottien mahdollistamiseksi tarvittavista säädösmuutoksista	
13 kokous (touko-kesäkuu 2021)	Keskustelu uusista toimintamalleista ja niihin valmistautumisesta	
14 kokous (elokuu 2021)	Yhteenvedo forumin työstä ja kokemuksista Keskustelu forumin jatkotarpeesta	

- Käsittely älyverkkoforumissa
- ★ Älyverkkoforum kokoukset
- Energiavirasto viimeistelee (mahdollisen) ehdotuksen TEM:lle
- ★ Energiavirastolta (mahdollinen) sääösehdotus TEM:lle

Älyverkkoforum - työsuunnitelma

	09/2019	10/2019	11/2019	12/2019	01/2020	02/2020	03/2020	04/2020	05/2020	06/2020	07/2020	08/2020	09/2020	10/2020	11/2020	12/2020	01/2021	02/2021	03/2021	04/2021	05/2021	06/2021	07/2021	08/2021				
Älyverkkoforum kokoukset	★		★	★	★	★	★		★	★			★	★		★			★		★			★				
Jakeluverkkojen uudet tehtävät																												
a) Markkinaehtoisten joustojen käyttöä verkkotoiminnassa tukeva jakeluverkonhaltijoiden sääntelymalli										★																		
b) Energiavirastojen omistamisen kriteerit jakeluverkonhaltijoille										★																		
c) Sähköautojen latausinfrastruktuurin omistamisen kriteerit jakeluverkonhaltijoille										★																		
d) Sovelletaanko samoja energiavirastojen omistamisen kriteerejä myös kantaverkonhaltijaan										★																		
Itsenäiset aggregaattorit																												
a) Palveluntarjoajien ja osapuolten eri markkinoille (DA, ID, reservimarkkinat) osallistumisen mahdollistaminen																										★		
b) Tuotannon ja kulutuksen tarjoaminen tehokkaasti markkinoille siirto- ja jakeluverkoissa																										★		
c) Nykyisten markkinatuotteiden arviointi; mahdollistavatko kaikille resursseille tehokkaan ja tasapuolisen toiminnan markkinoilla																										★		
d) Älyverkkojärjestelmän ehdotusten toimeenpanon edellyttämät lainsäädäntötoimet																										★		
Energiayhteisöt																												
a) Erilaiset energiayhteisömallit																												
b) Energiayhteisöjä koskevan lainsäädännön tarve																												
c) Muiden sääntöjen ja ohjeiden tarve erilaisille energiayhteisömalleille																												
Mittarointi ja tiedonvaihto																												
a) Kyberturvallisuuden verkkosääntö																												
b) Tarve tarkemmalle kansalliselle sääntelylle kyberturvallisuuden takaamiseksi																												
c) Älymittareihin ja tiedonvaihtoon liittyvät sääntelyaukot ja lainsäädännöt esteet, jotka vaikeuttavat uusien kulutusjoustopalveluiden tarjoamista ja reaaliaikaisempia markkinoita														★														
d) Mittareiden/mittausjärjestelmien kautta tapahtuvan kulutusjoustopalveluiden rajapinnan kustannustehokas toteuttaminen																												
Asiakaskeksien vähittäismarkkinamalli																												
a) Keskeiset avoimet kysymykset asiakaskeksien vähittäismarkkinamallissa																												★
b) Toimitusvelvollisuuden uudistaminen																												★
c) Siirtomaksujen rakenteiden harmonisoinnin vaihtoehdot														★														
Uudet toimintamallit ja toimintatavat																												
a) Kokeilujen ja pilottien mahdollistaminen																									★			
b) Näköpiirissä olevat uudet toimintamallit ja niihin valmistautuminen																												